

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felolós szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 8. sz. Kiadóhivatal: Teley-ucca 5 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben hához szállítva, vidékre postán küldve:
Egész évre 36 K | Negyedévre 9 K
Félévre 18 K | Egyes szám 80 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megterítését kérjük

Hirdetéseik díjazás szerinti. — Nyílttör szerkezt.

A nyílttör és hirdetési díjak előre fizetendők.

TELEFON SZ: 37.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

A CENZURAT természetesen nem ugyanazon egyének végzik az egyik városban, mint a másikban, de az is természetes, hogy a cenzorokat az eljárásban egységes elveknek kell igazgatniok. Mi erről annyira meg voltunk győződve, hogy eddig teljesen feleslegesnek tartottuk a cenzoroknak bennünket sokszor kellemetlenül érintő eljárását is szótvenni. Abból indultunk ki, hogy a cenzor tudja a dolgát és neki éppen úgy elő van írva, hogy miket töröljön, mint ahogy nekünk előírja az újságírói érzék és közönségünk érdeke, hogy mit *kisérjünk* meg nyilvánosságra hozni. Azt is tekintetbe vettük, hogy olykor esetleg nem annyira a tárgyban látnak hibát, mint talán a stílusban, a *modban*, ahogyan valamit izgalomunkban, sietésünkben, vagy lelünk keserűségében szóváltottunk. Ismételtük, hogy mi mindannyiszor tekintetbe vettük a tekintendőt, vaiahányszor a cenzura lapunk hasábjairól azt vagy azt törölte. Nyugodt és beletörődő, bár sajnálkozó őrzéssel láttuk — egészen a legújabb időkig — egy-egy cikkünk, egy-egy újdonságunk elűntetését, ez a beletörődés csak legújában, mintegy 3—4 hét óta hiányzik lelkünkől, amikor lapunk első példányát a cenzurából visszakapjuk és azt kell tapasztalunk, hogy ismételtelen olyan híreinket és közléseinket is törli a cenzura, amelyek előzetesen cseh, szlovák és cenzurázott magyar-nyelvű szövegszókli lapokban már előbb megjelentek. Első ízben és remélhetőleg utoljára emeljük fel ez ellen szavunkat. Nem hiseljük és nem akarjuk hinni, hogy éppen a mi lapunk volna az, amelyre kivételes utasításokat és szigorított intézkedéseket léptetett volna érvénybe a kormány. Itt ellenkezőleg, arról lehet szó, hogy esetleges korábbi és szigorúbb intézkedések, amelyek másutt már érvényüket veszítették, nálunk — talán tévedésből — még nem vonattak vissza. Abból fogjuk megtudni, hogy sorainkat a cenzura jóakarattal olvasta el, hogy máskor nem törli ki az olyan híreket is, amelyek a szomszéd városokban már régen elvesztették nemcsak a veszedelem látszatát, hanem már-már az újság patináját is.

„Egy INTÉSRÉ, EGY KÉZFELEMELÉSRE millió kéz teszi le az asót, kapát, kalapacsot” szokták mondani a szociáldemokrata ünnepi szónokok és ezt a kijelentést a hallgatók a legfőbbzör meg is tapsolják. Hát az lenne a nagyszerű cél, hogy kezünk leteszi a kaszát? — kérdezi egyik újságírtárunk, amelyet földművelők számára irnak? Nem! . . . Nem . . . feleli. Százszor is nem! Ez nem a mi célunk. Ez nem lehet a mi célunk. Mi előttünk ne emelgesse ily célból senki ember fia a kezét. Ne integessen ez előtt a nép előtt ily célból senki ember fia. Meglátja ez az Isten ujjának az intését, megérti ez a természet szavát. Megérti az, hogy a hajnali fakasszó őt munkára hívja; megérti az, hogy a pacsirta dala őt a szántóföldre, az ekaszarva közé szólítja; megérti az, hogy a pitypalatyt őt a hullámozó kalászverző össze gyűjtésére csalogatja: a filemile nem szől ékecsében, mintahogy a szántóvető ajkáról száll a fohász az ég Urához, Istenéhez — hogy ha felruházod a mezők liliomait késséggel és a vadvirágokat, — ne felejtkezz el az életet adó kalászkörol sem, amelyek a szántóvető keze munkájának a nyomában fakadnak. Az a mi célunk, az a mi törekvésünk, hogy a kapa mindig fényes legyen, hogy a kasza mindig éles legyen, hogy ezek nyomában áldás és megelégedettség töltse el a föld népet. Ez a mi célunk, ez a mi törekvésünk. Ha guzsba nem köztözi kapa-kaszanyelét szorongató kezikeinket a rekvirálás és maximálás béklyója, akkor lesz kenyér. Az a mi célunk, az a mi törekvésünk, hogy amilyen tisztességes egyezség utján szerezzük

be mi az életünk fenntartására szükséges cikkeket és egyéb dolgokat, ép oly tisztességes egyezség utján bocsáthassuk áruba termelvényeinket, kezünk munkájának gyümölcsseit. Az ökor szarvaival ökleli társait, de az embernek józan ész adatott a szarvak helyére és akarata, kívánságai megértésére, gondolatainak kifejezésére nyelvét használja, hát ha emberek vagyunk, használni is akarjuk az *egymás megértésének* ezt a módját.

A SZŐLŐHEGYI MUNKÁSOK munkabéremelési kívánságaival kapcsolatban is mondjuk ki a megértés szavát. Mondjuk ki, hogy a folytonos drágulás következtében a munkások nem dolgozhatnak továbbra is azért a munkabérrért, amellyel mostani megélhetéstik sincsen biztosítva, nemhogy még télére-uralót is szerezhetnének maguknak. De mondjuk ki azt is, hogy a szőlős gazdák kezdettől fogva belátták ezt és nem zárták el a munkabéremelésétől. Ha ezt a két igazságot kimondjuk, akkor már sincsen messze a szőlőmunkások és munkaadók kölcsönös megértése . . . és lehet, hogy ha egy héttel előbb hangoztatjuk ezeket a szavakat, ma vig danolás közben folyik a szőlőhegyi munka, munkás és munkaadó nem állnak mint ellenségek egymással szemben, mint ahogy nem is szabad ennek így lennie. A munkaadók azt mondják, hogy a szőlőtermelés bizonytalansága miatt nem adhatják meg a kívánt muukabéretet. Való igaz, hogy a szőlőtermelés nem gyári, nem ipari vállalkozás, ahol kalkulálni lehet, való igaz, hogy a szőlőtermelésnél a természet semmit sem árul el előre abból, amit esetleg adni fog: de számítsanak a szőlősgazdák a középiermésre, vagy vegyenek fel több évi átlagot és tegyék meg ök is a lépéseket, hogy kiadásai arányában kaphassák majd meg a boraik árát. Így a munkás megél s a munkáltató sem rövidül meg. Ez az igazság, ez a méltányosság, ennek a jelében kell a megoldásnak megtörténnie és mi ebben a tekintetben nem késhetünk kimondani, hogy a munkásság jogos kívánságait teljesíteni kell, bár — sajnáljuk, hogy akik talán erejükön felül ragaszkodnak a szőlőhöz, az ebből származó tulbefektetéseket csak nehezen fogják tudni eszközölni, esetleges rossztermés esetén pedig talán tönkre is mehetnek. Ezek érdekében és általában a szőlősgazdák érdekében jó volna a szőlőtermésbiztosítás, esetleg állami segítség sürgetése a következő évi befektetésekre, hogy pedig ez megtörténhessék, ismét csak szólni kell tudni, ismét csak szervezkedni és megérteni egymást.

A városi közkórház átvétele.

— Uj kormánybiztos. —

Még csak pár hete, hogy kormánybiztosi kinevezésről itunk és beszélünk. Akkor ez hihetetlenül nagy dolognak tűnt föl előttünk és ime, ma már ismét egy kormánybiztosi jogkörről kibővített kinevezésről emlékezhetünk meg. Dr. Zseltvay Jánosnak, a városi polgármesteri teendőkkel megbízott kormánybiztosnak megérkezése és székfoglalása után alig pár héttel, f. hó 25.-én egy orvos-kormánybiztos érkezett meg hozzánk és foglalt állást városunkban. Nevezett dr. Merhaut Vencel cseh orvos, akivel a csehszlovák kormány nemcsak az ungvári közkórház tisedésében volt sebészeti főorvosi állását töltötte be, hanem őt ugyanezen kórház kormánybiztosának is kinevezte. Nem is tudunk róla, hogy a városi közkórház már nem mint városi, hanem mint állami intézmény szerepel s hogy annak orvosait már a csehszlovák kormány nevezi ki. Nem is tudunk róla, hogy a városi közkórház, amióta minden sejtelen ellenére állami intézményvé avasztott, oly nagy lett, hogy már nem kisebbre, mint kormány-

biztosra van szüksége. Nemcsak mi nem tudtuk hanem — úgy látszik — dr. Zseltvay János, a város kormánybiztosa sem tudta mindezeket, sőt neki mindezekre vonatkozólag még most is határozottan aggodalmi lehetnek, legalább is ezt bizonyítják kijelentései, amikor a kórház sebészeti főorvosi állásának és magának a kórháznak átvételére megjelent új sebész főorvos, illetve kormánybiztos előtt tett és jegyzőkönyvbe foglaltatott. Kijelentette ugyanis, hogy a város tulajdonát képező kórházat nem adhatja át. Mivel katonai diktatura ideje van, főlészóltásra kénytelen volt ugyan hivatalosan megjelenni, de a közkórházat nem adhatja át mindaddig, amíg a telekönnyvből a városnak e közkórházhoz való tulajdonjogát igazoló bejegyzést ki nem törlik.

Az pedig — gondoljuk hozzá mi, ha ugyan a város kormánybiztosa is nem gondolta — olyan könnyen nem mehet. Ez a kórház mint a város tulajdona alakult, városunk egyik díszpolgárának, dr. Novák Endre igazgató-főorvosnak teremtő erejével, szinte a semmiből nőtt, fejlődött, de bárhogy is, mint a város tulajdona nőtt és fejlődött. Ezen kórház ügyeit a városi képviselet egy külön kórházi bizottság volt hivatva ismerni, tudni és a város minél nagyobb javára óvni és irányítani; e kórházat még pár héttel ezelőtt dr. Zseltvay János, a polgármesteri teendőkkel megbízott kormánybiztos is mint a város tulajdonát vette át és ugyanezen a kórház a jogos tulajdonossal való minden előzetes tárgyalás, minden kérdés vagy végső esetben följajánlásra való késztetés vagy kényszerítés nélkül hírtelen, márcól-holnapra, szinte csak maga-magától egyszerre csak állami kórházzá válik és bele ügyei intézőjéket kormánybiztosot nevez ki a kormány. Úgy látszik, hozzá kell szoknunk a megjelentésekhez!

Tanítógyűlés városunkban.

(Folytatás.)

Mult számunkban ismertettük a városunkban f. hó 16-án lefolyt nagyszabású tanítói gyűlés első részét, röviden kitérünk még arra is, amit az iskolák typusának kérdésénél határoztak. Fotul tanító kívánja az összes iskolák államosítását. (Taps). Volosin ellene foglalt állást, mert ez pedagógiai és politikai kérdés. Pesek referens kijelenti, hogy eddig összesen hat község kérte az államosítást, mit teljesíteni kell. A tanítótság egyhangulag kívánja az összes iskolák államosítását.

A kongresszus másnap folytatódott. Tiltakoznak a hat hónap alatt képzett tanítók ellen s azok ellen a középiskolai tanárok ellen is, akiknek nincsen diplomájuk. Mert az iskola s kultur-nívójának sülvedését fogja eredményezni.

Pesek: Amit önök mondanak, az tény és igaz. Mi háromszor is felhívtuk a tanítókat a fogadalom letételére s mivel önök nem jelentkezték, kénytelenek voltunk idegen, kvalifikálatlan erőket kinevezni.

Dankulincez kívánja, hogy a még fogadalmat nem tett tanítóktól fogadják azt el s ne hagyják őket nyomorogni és éhen halni. (Fölhözza egy hat gyermeke családja esetét, aki hat hónapja nem kapott fizetést.) A gyűlésről üdvözlő táviratot küldtek Massaryk elnöknek, Haberman kultuszminiszternek és Zsatkovicsnak. Válaszoltak továbbá a külföldi pedagógiai egyesületek üdvözlő távirataira, mire a gyűlés szombaton d. u. véget ért.

A lefoglalt birtokok tulajdonosai a csehszlovák állam legújabb törvénye szerint kártalanítva lesznek. A birtokért az 1913—1915 évi fogalmi árnak megfelelő értéket fizet az állam 50 esztendő 3%-al kamatozó járadék formájában.

A bortermelők kálváriája.

Az általános italdóra vonatkozó törvényt nálunk annyiféleképp magyarázzák, ahányan annak végrehajtásában közreműködnek.

Ennek az általán állapotnak végét vetendő, a következő írásbeli kérelmet terjesztettem be dr. Zselvay János urhoz, a polgármesteri teendőket is végző kormánybiztoshoz:

Kormánybiztos Ur!

A csehszlovák nemzetgyűlés 1919. évi szeptember 25.-én 533. szám alatt megalkotta az általános italdóra vonatkozó törvényt, melynek 1920. január hó 1.-én kellett életbelépnie, s amelynek végrehajtási utasítását 1919. évi december hó 31.-én hirdették ki.

Ennek a törvénynek 38. §-a és a végrehajtási utasítás idevonatkozó rendelkezése értelmében e törvény életbelépte napján a volt magyarországi területek érvényét veszítették az 1892. évi XV. magyar törvénynek a borfogyasztási adóra, s az 1918. évi I. törvénynek a bortermelési adóra vonatkozó intézkedései, úgy, hogy az 1920. évi január hó 1.-étől kezdődőleg fogyasztott bor után (hacsak a palackozott borokra vonatkozó 572. számú törvényben felsorolt esetek fenn nem állanak) csakis literenként 40 f. általános italdó fizetendő.

Az általános italdóra vonatkozó törvény életbeléptetését dr. Brejcha, a Podkárpatzka Russ polgári kormányzója 1919. dec. 16.-án kelt, de csakis 1920. január havának első napjaiban kiígyesztett hirdetémmel hozta köz tudomásra, mely hirdetmény magyar szövege ezt tartalmazza:

„Az általános italdóról szóló 1919. évi szept. 25.-én a törvényben 533. sz. alatt megjelent törvény s a palackos boradóról szóló s a törvényben 1919. okt. hó 17.-én megjelent törvény 19.0. évi január hó 1.-én életbe lép.

Mindenki, aki 1. bort, bormustot s egyéb szőlőnedvet, 2. más gyümölcsből készült bort, mustot és gyümölcsnedvet, 3. limonádet, 4. ásványvizet, 5. szódavizet készítségű szőlőcsejára kicsinyben, vagyis 40 liternél kisebb mennyiségben árusít, kimer vagy egyéb módon továbbít, avagy aki ezeknek az italoknak ideiglenes birtokában van, ezen különböző italkezelteket 1920. évi január hó 1.-től 6.-ig, reggel 8 óratól este 6-ig az illetékes pénzügyi szakasznál megadóztatás céljából szóval vagy írásban bejelenteni köteles!

Minthogy pedig e hirdetémmel csakis azok vannak a bejelentésre felhiva, akik *közfogyasztásra* kicsinyben, vagyis 40 liternél kisebb mennyiségben árusítanak, az pedig még csak említve sincsen, hogy a bortermelők is kötelesek január hó 1.-i borkészületük bejelenteni, s mert speciel Ungváron a bor- és egyéb fogyasztási adók beszédését, az italok mennyiségét az állam helyett és annak megbízásából a városi jövedéki hivatal tartotta nyilván, illetve eszközölte: az ungvári bortermelők teljes joggal azt hihették, hogy készletük ujbból és a pénzügyi szakasznál való bejelentése rájuk nézve nem kötelező.

Ebben a jogosnak látszó föltevésükben nem is jelentette be a termelők közül senki készletét, s mert a Kormányzóság a fent ismertetett hiányos szövegezésű és tartalmu hirdetményét később sem rektifikálta — annál nagyobb megütközést keltett tehát a pénzügyörög eljárása, mely a bortermelőket jövedéki kihágással vádolva, többeket közülök meg is borságot, tőlük egész borkészletük után követelvé a 40 filléres literenkénti általános italdó előzetes befizetését.

A pénzügyörögnek ezen — a bortermelőknél a bejelentésre való fel nem hívása dacára is — követelt eljárása, s a törvény intencióval teljesen ellentétes azon felfogása, hogy a bortermelő is köteles egész borkészlete után egyszerre és előzetesen a 40 filléres általános boritaladót befizetni: általános megütközést keltett, s mert teljesen megnyugtató felvilágosítást sem az egyesek, sem a hegyközség előjárói nem kaptak, sőt mert Szerednyén az általános boritaladó egyszerre és előleges befizetésén felül még a borfogyasztási és bortermelési adó fizetését is követelik, — az elmult hét folyamán a szerednyei g. k. lelkész, Gebé Péter kanonok és én felkerestük dr. Brejcha kormányzó urat a jelenlegi általán állapotok megszüntetése, a bortermelőki oktatása, s a pénzügyörögnek a törvény szelleméhez való szigorú alkalmazkodásának elrendelése céljából, — mert annak a mai lehetetlen állapotnak fenntartása, hogy minden pénzügyi alkalmazott úgy alkalmazza a törvényt, ahogy ő magyarázza, annál kevésbé tűrhető és engedhető meg, mert ez még a legjobb érzelmetű hatósági közeget is zaklatásra ingerelheti.

Dr. Brejcha kormányzó ur elsőbbon a pénzügyigazgatóság referensétől kért telefonon felvilágosítást, majd magához kértette a kormányzóság pénzügyi előadóját, ő felvezetett bennünket a kormányzóság szóleszeti felügyelőjéhez,

aki szives volt velünk a pénzügyigazgatóság egyik főbiztosához jönni, honnét Szvoboda pénzügyigazgatósági tisztviselőhöz utasítottunk.

Itt nyertünk is már egy kis felvilágosítást; de mert ez sem volt olyan, aminek megszívlelése esetén a bortermelők a további zaklatásoktól mentesülnének, felkértük őt, hogy a fent hivatkozott hirdetmény hiányainak korrigálására és az ungvári szőlősgazdák teljes felvilágosítására adjanak ki egy póthirdetményt, amit mi hajlandók vagyunk a helyi lapokban közöltetni.

Szvoboda ur e póthirdetmény kibocsátását megígérte, de annak színét mai napig sem látuk.

Hogy tehát az ungmegyei, de különösen az ungvári bortermelők végre-valahára tudhassák az általános boritaladó behozatalával járó kötelezettségeiket, s legnagyobb törvényfiszteleitük mellett is ne legyenek jövedéki kihágással vádolhatók, tiszteltem azon kérelemmel fordulok az összes bortermelők nevében is Kormánybiztos urhoz, mint a kormányzóság bizalmának leteteményeséhez s a városi polgárság képviselőjéhez, sziveskedjék odahatni, hogy a bortermelő közönség az általános boritaladóra vonatkozó törvényvel elrendelt kötelezettségeivel kellőleg megismertessék.

Nevezetesen:

1. elég-e, ha a városi bortermelők a városi jövedéki hivatalnál jelentik borkészleteiket, s az abból történt eladásokat;
2. az általán fogyasztott bormennyiség után mely időben és hova fizetendő a 40 filléres illetmény;
3. van-e joga a pénzügyörögnek a bortermelő egész készlete után egyszerre és előzetesen követelni az italmérésit illeték befizetését;
4. ha igen, mi módon tétírtetik az neki vissza, ha már így megadóztatott bort ad el, hogy a kétszeres adózás esete elő ne álljon;
5. fennáll-e Podkárpatzka Russ-ban a törvénynek azon rendelkezése, mely eltérli a borfogyasztási és bortermelési adót?

Ungvár, 1920. évi április 28.

Kiváló tisztelettel:
Gaar Iván.

UJDONSÁGOK.

A fölitalát keresz.

— Mefisztó Fausz II. felvonásában. —

Jött. — Vervörös palástja lengett,
A táncolók közt kacagva kerengett,
S akire rászállt szúrós szemepárja
Reá-fagyott a mosoly ajkára.

Egy szökkenés csak... Ott terem a bálvány,
Tüzláng csapott ki orrán, meg a száján,
De szót a Sátán büvös dala kéjjel
S kigyúlt a lelkünk átkos szenvedélyel.

Jóslót jövedőt, életet, halált,
Vad gyövedelmet, retentő bukást,
Jóslót a szívnék, amely nincs szeretve,
A harcoknak, kit halmi visz a kedve,
Eriükben a vér dermedtre fagyott
Es kacagott... kacagott... kacagott.

Káromló gögje felesapott az égig,
Szembém öni villámolt a vész...
S fölemelte a jelt a sok vitéz,
Oh jaj, mi az? Mi fénylik?...
Öv a minden — Másé már a semmi,
Öv az élet — Másé a szegénység.
Hallod, hogy ordít mindenütt az éhség?
Hallod, hogy esdik: Csak ezt ne!... Csak ezt!...

És amíg kérnek, amíg könyörögnek,
A sok imában kigyúl a — kereszt
S mint meglőtt vérese kettőrőit szárnya
Sirva terül szét a sátn palástja
Lelkében száz kin háborog zokogva
(Minden kin, amit átlopot a földre)
És felhőrdülve visszahull a — porba! —

1919.

Lovich Ilonka.

Magyar divát anno 1920.

(A párisi fényűző divatról való elgondolkozás közben.)

Asszonyom!

... Nekünk is van divatunk, hanem ezt a divatot nem Paquin gondolta ki és nem a nagy szabóműhelyek pénzért alkalmazott élő divatbábui terjesztik szerte az országban. Ezt a divatot két nagy mester alkotta meg kökemény kezével: a Bánat és a Kényszerűség.

A mi divatunk a gyászfátyol, halavány

arcú, szépsége, Asszonyom! A gyász, amelyet elhullt legjobbjainkért, seregünkért, elmult dicsőségünkért, eldarabolt hazánkért viselünk és fognak viselni örökre. A mi köntösünk arra jó, hogy a templomba surranjunk be benne és megbujunk ott egy homályos sarokban. Az örök lámpa piros fénye, mint távoli reménység csilága, ha kopott köntösben vagyunk is, világít felénk és mi, ha gyászolunk is, imádkozunk, amíg sirunk és remélünk és sötét, sötét ruhánk uszálya csendesen terül el körülöttünk a templomi pad térdelőjén...

Térdepeltem Önt az utcán, Asszonyom! Bizony kopottas volt már a kabátja és a kalapja nem állotta volna ki a jó megjelenés mestereinek legenyhébb kritikáját sem. De én bámultam Önt, akit megszoktam volt mindig kifogástalan, egyszerű, de modern és izléses, mindenekei pedig ragyogóan új öltözetben látni. Ön méltósággal — csak a mi asszonyainkban van meg ez a szerény méltóság — viselte kopottas ruháit, arca derült volt és a szeme mosolygott.

Ön, asszonyom, nem érezte magát szerencsétlennek, amiért nem öltözhetett úgy, mint régen, mert érezte, hogy egyenruhát visel, a jó asszonyok, az okos asszonyok, az ember-nevet megérdemlő asszonyok egyenruháját.

Magyar asszonyok, nagyon-nagyon szép a ti 1920-as divatotok!

S. Bokor Malvin.

— Személyi hír. Puza őrnagy Prágából városunkba érkezett. — Beszkid Antal, aki most jött haza Amerikából, csütörtökön Ungvárra látogatott. Ittlének célja az orosz bank megalkatásában való részvétel.

— Eljegyzés. Szávka András okl. polg. isk. tanár népiszkolai előadó eljegyezte Dobrovcsky Gizikét Užhorodon.

— A direktorium. A csehszlovák köztársaság kormány elfogadta dr. Zsatkovics Györgynek a kárpátjai Russia direktóriumi elnökségéről, továbbá dr. Brascassja Gyula, dr. Hadzsega Gyula és dr. Toronsky Emil direktóriumi tagoknak a lemondását.

— Új városi tanácsos. Dr. Zselvay János kormánybiztos-polgármester, a Hamuth János lemondásával megüresedett városi tanácsosi állásra Dr. Czomor Béla keleti akadémiai végzettségű ügyvédjelöltet nevezte ki.

— Képviselőink látogatása. Keresztény szocialista képviselőink — Körmeny-Ékes Lajos és Szentiványi József — mához egy hétre (vasárnap) Nagykáposon lesznek, hogy választóik közvetlen szavaiból és saját tapasztalataiból is megtudhassák, milyen irányban kell választóik érdekében a parlamentnek mindjárt legelső ülésén szót emelniük.

— A Kath. Legényegylet kirándulása Neviczkére. A Kath. Legényegylet május 2-án társas kirándulást rendez Neviczkére. Indulás vonattal reggel 6 órakor. Vissza — ugyancsak vonattal — d. u. 5 órakor jönnek.

Halálozás. Pocsányk Dániel csizmadia iparos polgártársunk f. hó 28-án elhalálozott.

— Adomány. Szerkesztőségünkhez érkezett egy vadászati kihágási ügyben megítélt kártérítési összeg címén jótékony célra fordítandó 85 K. A beküldővel egyetértőleg jó helyre juttattuk.

— Az orosz „Proszvita“ (Közművelődési egyesület) f. hó 29-én városunkban a vármegegyháza gyűlést hirdetett s arra igen sokan össze is gyűltek. A tömegből kivethető volt, hogy a megjelentek különböző pártokból verődtek össze s egységes tárgyalásról alig lehet szó. Így is lett. Az elnök dr. Bracsajkó és Volosint a nép kérdésekkel kezdte ostromolni, majd a kacsapatok zidták, általában oly nagy lett a zűrzavar, hogy a gyűlést fel kellett oszlatni.

— A tavaszi Kálvária-bucstú hétfőn tartja városunk és környékének katolikusága. A körmenet a 7 órai mese után megy föl a kápolnába, ott szokás szerint előbb szlovák és német nyelvű szent beszédek lesznek, amelyek után ünnepléyszent mese és annak végén magyar nyelvű szent beszéd következik. Szlovákul Lukács Antal pálosi lelkész, némétül Reszler István domonayói lelkész, magyarul Pásztor Ferenc dobóruszkai plébános beszél.

— Kooperatívñj Szozuz. Ilyen cím alatt alakult meg városunkban Podkárpatzka Russ központi kereskedelmi szövetkezete. Célja a kereskedelmet a nép kezébe helyezni, mint azt Magyarországon a Hangya szövetkezet teszi. Mint értesülünk, Munkácsról Hrabár Konstantin és Hollis Pál egy millió koronával járultak hozzá az alap növeléséhez.

— **Papok fizetésének megszüntetése.** A Munkácson megjelenő K. F. írja: Az adóhivataltba rendelt jött, mely az összes lelkészeknek járó állami illetményeket megszünteti. — Annnyit már mi is tudunk, hogy az itteni adóhivatal sem fizet ki eddig fizetett lelkészi járulékokat.

— **A letartóztatás oka.** Multi számunkban megírtuk, de nálunk a cenzura törölte, hogy Schürger Ferencet, a beregszászi főgimnázium volt igazgatóját, továbbá Schor Ernő és Huszár Frigyes tanárokat f. hó 19-én internálták. A letartóztatás okáról az egyik munkácsi lap azt írja, hogy egyesek szerint a tanítás, mások szerint az volna az internálás oka, hogy az ungvári gyűlésen részt vettek. Mi nem tudunk semmiféle olyan ungvári gyűlésről, amelyen nevezettek itt lettek volna, de nem tudunk egyáltalán olyan gyűlésről sem, amelyen valaki letartóztatásra okot adott volna.

— **Athelyezés Prágába.** Varga Rezső munkácsi dohánnyári igazgatója a prágai kormány a cseh fővárosba helyezte át. Varga azonban értesülésünk szerint az áthelyezést nem fogadta el, hanem állásáról leköszönt, hogy Magyarországra visszatérhessen.

— **Mennyit hoz Beszkid?** Mi újság Eperjesen? Beszkid Antal amerikai utjáról Prágába érkezett. S mint az amerikai nagyorosok lapjában a „Narodna Obrana”-ban ő maga beszámol, az amerikai ruszinok összesen háromszázhuszer koronát adtak össze politikai céljaira. Nem sok. Ennyibe talán az uti költség is belekerült? Eperjesen — Beszkid városában egyébként nagy dolgok történtek az elmúlt héten. Az eperjesi sz. Miklós-nomdából egy nyomtatvány került ki, amelynek éle dr. Rusznák Miklós eperjesi püspöki helynök ellen irányult. A sértett a nyomtatvány megjelenése után az ismeretlen szerző ellen azonnal megindította a bünvádi eljárást saját utján elkövetett rágalmozás címén. A megéjtett bírói helyszíni szemle alkalmával a nyomdát az inkriminált nyomtatvány megrendelőjéül dr. Vojtovics József kanonokot nevezte meg, akinél a f. hó 24-én a törvényes vizsgálobírája házkutatást tartott és a nyomtatványból még meglévő 102 példányt lefoglalta. Dr. Vojtovics kanonok az irat farszerkesztőjéül Beszkid Miklós volt krompachi lelkészt nevezte meg.

— **A képviselőválasztások végleges kassai eredménye.** A kassai kerületi választási bizottság végleg összegyezte a kerület összes szavazatait. A végeredmény a következő: leadott összesen 195,405 érvényes szavazat; ebből cs. szoc. dem. 87,851, egyesült zsidó 7,261, és. nemz. szoc. 9,542, losonci magy. nemz. 4,774, ker. szoc. 64,585 és szlovák kiscsagda 21,392. Egy mandátumhoz szükséges tehát 27,915 szavazat. Ezek alapján a szoc. demokráta párt 3 mandátumot s a keresztény szoc. párt 2 mandátumot nyert. A második skruténiumban a ker. szoc. párt, a cs. nemz. szoc. párt és a szlovák kiscsagda-párt kap még 1—1 mandátumot. Az egyesült zsidó pártok és losonci nemz. párt szavazatai teljesen elvesztek. A zsidó pártoknak az egész köztársaságban kb. 80 000 szavazatuk van, azonban mandátumhoz nem juthatnak, mivel egyik kerületben sincs legalább 20,000 szavazatuk.

— **Károlyi Párisban.** Károlyi Mihály Prágából cseh utlevéllel Párisba utazott.

— **A Komáromi Magyar Nemzeti Pártot** Szlovenszko teljhatalmu minisztere betiltotta.

— **Fieber Henriknek,** a kiváló műértő kath. papnak művészi hagyatékát hozzátartozói jótom pénzen en block eladták Bernkopf zsidóknak. Ez a magyarországi zsidóüldözés.

— **A „Mozaik” műkedvelő kör,** május 2-án vasárnap délelőtt 11 órakor tartja nagy alakuló gyűlést a városi színházban. Mely alkalommal a kör szelleme célja lesz több előadó által ösmertetve. Az érdeklődőket ezuton hívja meg az intéző bizottság.

— **Magyar bankvezérek tárgyalásai Londonban.** Budapestről jelentik: Mint ismeretes, Ullmann Adolf báró, Madarassy-Beck Marcell báró, Domonyi Moritz és Ullman György báró több fontos pénzügyi trakciók ügyében Londonba utaztak. Ertesítésünk szerint a londoni tárgyalások alkalmával szóba került az angol tőke bevonása a Folyam- és Tengerhajózási r. t.-nél és a Ganz Danubiusnál. Ezenkívül tárgyalások folytak az állam régebbi angol kölcsönére vonatkozólag is, amelynek törlesztése a háboru kitörése óta szünetel. A Hitelbank értesítést kapott a napokban, hogy a bankigazgatók elutaztak Londonból. Ugy tudjuk, hogy Budapestre való érkezésüket a jövő hét elejére várják.

— **A cseh nemzeti papok kitiltása az Egyházból.** Prága. A „Národní Listy” szerint azoknak a papoknak az Egyházból való kitiltása, akik a cseh nemzeti egyházhoz csatlakoztak, közvetlen küszöbön áll.

— **Ausztria lemond Nyugatmagyarországról.** (Budapest, április, 23.) A „Nemzeti Újság” táviratát közöl Lausanusból, mely szerint Nitti a st. germaini békeszerződés revíziója és Ausztriának a tengerhez való útja megnyitásának feltételül két követelést állított fel, még pedig, hogy Ausztria lemond a Nyugatmagyarországi területre való igényéről. A tudósító jól informált helyről arról értesül, hogy Ausztria ezt a két feltételt már el is fogadta.

— **Uj lap városunkban.** Az elmúlt hét péntekén jelent meg a ruszin „Národ” c. hetilap első száma. Szerkesztője Kloesurek volt máramoroszigenti joghallgató s kivüle még három ukráncok a lapban dolgozni. Programmal teljes pártatlanságot s tisztán csak a nép érdekében megvédését tűzték ki.

— **Hogyan lehet amerikai élelmiszert vásárolni?** A K. F. írja: Tomas Maurice Temple az „American Relief Administration Mission To Czechoslovakia” főnök, kit Mr. Hoover amerikai élelmiszeri diktátor azzal bizott meg, hogy a Cslóvak köztársaság területén vezesse az amerikai élelmiszer-segélyakciót, kijelentette, hogy a hajószámra érkező élelmiszert szállítmányok, a köztársaság egyes központi fekvésű városában felállítandó raktárakban lesznek elhelyezve kisebb nagyobb mennyiségű csomagokban, amelyeket a szelvényutalványosok átvethetnek. A vásárlás a következőképen történik: Akiknek rokona, vagy ismerőse van Amerikában, egy levelezőlapon értesíti, hogy milyen élelmiszere van szüksége, ott az illető megváltja a szelvényt, elküldi s itt az élelmiszert rögtön felvehető. Ezzel azt óhajtják elérni, hogy az élelmi cikkek amerikai valutában legyenek megfizetve. A zsidók részére külön kóser élelmiszerek fognak érkezni. Podkarpatska Rusban Munkácsban, Szlovenszkoiban pedig Pozsonyban és Kassán lesz ilyen élelmiszer raktár felállva. — A közel jövőben Temle Munkácsra érkezik.

— **„Russkaja Narodnaja Partija”** a neve a Gagatlok vezetése alatt álló politikai pártnak, mely a közleledő választásokhoz már megkezdte a propagandát. Ott fog előlőni, hogy kinek a kezében lesz a politikai hatalom. Mint értesültünk Szlovenszkoiki mintára nálunk is szervezkedni fog a magyar kisebbség, hogy érdekeit parlamentáris uton is védhesse. Mi természetesen a keresztény szocialista pártot fogjuk teljes erőnkkel támogatni.

— **Nitti nyilatkozata Európa békejéről.** Nitti az olasz politikáról fontos nyilatkozatokat tett a francia lapok tudósítói előtt. Nitti a béke kérdését egész Európa szempontjából itéli meg. Európa gazdasági helyzetétől Oroszországban 120 millió, Középeurópában 180 millió ember sorsa függ. A békét a legrövidebb idő alatt meg kell kötni, mert ha valahol kiüt a szikra, egész Európa lángba borul. Meg kell alakítani a győzők és legyőzöttek szövetségét. Nitti csodálkozását fejezi ki afőlőt, hogy Franciaország elleni e szolidaritást holott tudja, hogy Franciaország előtt felejthetetlenek a mult szenvedései. Itália is sok áldozatot hozott, mégis készséggel sietett Ausztria segítségére. Németország támogatás nélkül a bolszevismusba rohan és elpusztul a militarizmusban. Az olasz miniszterelnök megcáfolja azt a hírt, mintha Itália valami titkos békekötés által Középeurópai hatalmasságokhoz volna kötve. Itália lti marad reális politikájához és ebben a demokratikus politikában nincs titok.

— **Podkarpatska Rus statisztikája.** A cseh hivatalos statisztikai lap kimutatása szerint Podkarpatska Rus statisztikai adatai a következők: Területe 12097 km.² lakosainak száma 572,028, ebből 279,975 férfi, 292,081 nő, 31,9364 ruhén, 169434 magyar, 62187 német 4057 szlovák, 15387 román, 1692 egyéb nemzetiségű.

— **Tornaünnepély.** Junius 21., 22. és 23-án Szokol-ünnepély lesz városunkban, melyre a középfoku iskolák, ha vannak képzett tagjaik, jeleníkezhetnek.

— **Magyarországi hírek.** Lőw Immanuel szegedi zsidó rabbi, akinek pedig már apja is jó hazafi volt, maga csizmában és zsinóros magyar ruhában járt, a hazaárulás bűnét követte el. Lőw Immanuel főrabbi vérgiszert nyilatkozatokat tett az ország területéről a magyarságról, Apponyi külföldi szerepléséről, Horthy kormányzóról stb. Ezenkívül olyan bárgyuságokat is kijelentett, hogy pl. a protestáns Tisza Istvánt a katolikusok ölettek meg s hogy Csernoch János nem egyéb, mint egy pénzen megvásárolt alak, aki eladta magát Tiszának, hogy protestánssal együtt tegye fel Szt. István koronáját IV. Károly fejére stb. A felháborodás olyan elemi erővel tört ki ezek hallatára a nemzetgyűlés tagjaiból, hogy még Sándor (Schlesinger) Pál képviselő is akasztófát követelt a szegedi főrabbi ur számára. Mi is mindig mondtuk, amit most ezzel az esettel kapcsolatban Magyarországon mondanak, azt t. i., hogy „a valódi zsidó nem lehet egyszerre zsidó és magyar, vagy zsidó és német, vagy zsidó és szlovák. A nemzeti érzés egy és egyedül való, mint a lélek, mint a szerelem. Lőw Immanuel soha sem fogja más szemmel nézni a világot, mint zsidó szemmel és sohasem fog Magyarországról másképp gondolkodni, mint zsidó gondolatlan”. Nem, még akkor sem, hogyha nevéét megmagyarosítja és azonfelül csizmában jár, magyar ruhát hord és — Szegeden lakik. — **A Keresztény (Keresztény) Egyesülés Pártja** nagy vidéki agitációs gyűléseket tart. A egy hete Tapolcán volt ilyen nagy gyűlés, amelyen Friedrich is megjelent. — **Fehér Újság** címen változatos politikai hetilap indult meg Debrecenben. — **A budapesti községi választásokra** nagyban folyik a keresztény (keresztény) egyesülés pártjának előkészülete. A cél, hogy Budapestet a maga belső szervezetében és társadalmilag is visszahódítsa a ker. kurzus számára. A bizalom természetesen Friedrichben van és nála járt legutóbb ez ügyben is egy ferencvárosi küldöttség. — **A magyarországi szabadkőműves páholyok munkájának megszüntetése** a németek figyelmét is ráterelte a szabadkőműveseggre, melynek tevékenységéről azóta hatodik kiadásban jelent meg Münchenben Lehman I. F.-nek egy ide vágó könyve (Wichtl. Weltfreimaurerei. Weltrevolution. Weltrepublik.). A könyv teljes pártatlansággal mutatja ki, hogy a nemzetközi zsidóság a rendkívül bonyolult titkos szabadkőműves szervezetet csak abból a célból kerítette hatalmába, hogy mindenütt aláassa a társadalmi rendet, forradalmakat szítson, megakadtsa a királyságokat és a zsidóság világhuralmát előkészítse. A könyv

részletesen ismerteti különösen a hatalmas magyarországi páholycok munkáját. — *Ereky* Károly volt magyar miniszter, jelenleg képviselő, az elmúlt héten a következő indítványt írta be a nemzetgyűlés indítványkönyvébe: „Indítvány a korlátolt forgalmi közfogyasztási cikkeknek a kereskedők között nemzetiségek szerint való szétosztása tárgyában”. Megkérdézték az indítvány tartalma felől és akkor megmondta, hogy Budapestben a zsidó pékek a keresztény pékek rovására állandóan óriási mennyiségű liszthez jutnak ezért szükséges a dolgot elintézni. Tehát a zsidók Magyarországon a legújabb időkig még lisztet is többet kapnak mint a keresztények, de azért — a zsidók az üldözöttek. — *Magyarországon* az érettségi vizsgálatok jun. közepén kezdődnek. (9-én a szóbeliek, 15-én az írásbeliek, mely utóbbiak jul. 10-ig is el fognak tartani). A bolsevizmus nagy rombolást végzett különösen a budapesti diáklányok és a kaposvári tanulók között. Negyven fővárosi és 6 vidéki diákot az ország valamennyi tanintézetéből kicsaptak, de még most is nap-nap után nagy bűnök derülnek ki. — *A mozikat* államosítani fogják. Addig több moziengedélyt már nem adnak ki. — *A csanádmezei* Apátfalva küldöttsége járt a héten a budapesti antantmissziónál. Panaszkodtak. A panasz arról szólt, hogy a románok annak idején 34 lakost közülök kivégezték, egy nőt és 3 férfit halálba kergettek, az egész falu népét összeverték stb. A kivégezettek között egy 14 éves kisfiú és több aggyasztán is volt. — *A Magyar Tudományos Akadémia* épületében megalakult Küllégi Társaság alakuló ülésén Apponyi Albert elnöki székfoglalójában a békekötésről többek között a következőket mondotta:

— *A san-remói konferenciát* befejezték.

A magyar kérdést nem tárgyalták. — *A Szlovenszki Dennik* a következő gémőri tudósítást közli: A szlovenszkói határon magyar katonák katonai előkészületeket tesznek. E hó 16-ikától lehet észrevenni a határon nyugtalanságot, behívták az idősebb korosztályokat különösen azon polgárok közül, akik Szlovenszkon voltak és ismerik a területet.

— *Erdélyben zavarok vannak*, amelyekben legutóbb Nagyváradon a katonaság is részt vett. A román katonai főparancsnokság a dandárparancsnokoknak szigorú parancsokat osztogat, de hogy azoknak lesz-e foganatjuk, nem tudni.

— *A szenátorválasztások* még nagyobb győzelmet hoztak a nemzetgyűlési választásokon is előnyvel beért szocialista pártoknak. Különösen Kassán és Pozsonyban a mi ker. szoc. pártunk — minden kortes-trükk ellenére is — még a képviselőválasztási aránynál is nagyobbat ért el a választók számához képest a szenátorválasztásokon. A pontos számokat még nem tudjuk, de képviselőnk már bizonyosan van. A szenátusban is hallatni fogjuk szavunkat.

— *A földmunkások bérmozgalma*. Lapunk zártakor értesültünk, hogy a földmunkások bérmozgalma békés elintézést nyert. A nők 25, férfiak 30, permetezők és vécéelérők 35 korona bért vivtak ki. Tizennyolc éven aluli nem fejtőttek életkor szerint 15, 16, 17 K-t kapnak.

KOMJÁTHY L. fényképezési műterme :-:
MEGYEHÁZ-TÉR 4. sz. alatt márc. 29-én
(szemben a megyeházával)
megnyílt, ahol a legmodernebb kivitelem fényképezési munkák készülnek. 3-3

KÖZGAZDASÁG.

„Szlovenszko gazdasági politikája” cím alatt cikket írt dr. Blaho földm. kormány-előadó. A cikk megállapítja, hogy Szlovenszkon 1919-ben a földterületek 40 százaléka maradt bevettelen. Ir a műtrágyahiányról s konstatálja, hogy a szükséges 10000 vaggon helyett csupán 3 százaléka állott rendelkezésre. Az állatállomány nagyrésze tönkrement, a csépléshez nem volt elég benzin, szén, a gazdák kénytelenek voltak 40 koronát fizetni a szénért, ami 80 koronás buzaárak mellett lehetetlen. Nagy hibája gazdasági kormányzatunknak — írja a cikk — hogy a kenyérmagvak maximális árát aránytalanul alacsonyan állapították meg.

A komáromi iparosok a bélyegzőkor visszatartott pénzéért és hadikölcsönért.
A komáromi ipartestület előljáróságai ülése Cirok Béla elől. tag indítványára elhatározta, hogy a bélyegzőkor államkölcsönre visszatartott pénzek feloldására az Ipartestület a komáromi össz-iparoság érdekében memorandummal fordul a zsupán kormánybiztoshoz, s kéri, hogy a kormány a teljesen töké nélkül maradt kisiparoság támogatására a kényszerkölcsönre visszatartott összegeket adóhivatal útján az érdekelteknek fizesse vissza. A visszatartott pénzek feloldása, valamint a hadikölcsönök elismerése iparunk fejlődésére, egészségesebb s realisabb alapon fektetésére jótékony kihatással lennének.

Az építőiparosok szervezkedése Nyitran.
A nyitrai építőiparosok szervezkedése megteremtette azt az előnyös helyzetet, hogy most már karöltve a munkássággal dolgozzanak.

Mily összeget lehet a biztosítási összegekből kifizetni?
A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy az 1920. március 20-án kiadott kormányrendelet értelmében 3000 koronáig teljesen, 3000-tól 50.000-ig a biztosítási összeg 85 százalékat, 50 ezer koronától feljebb a biztosítási összeg 70 százalékát lehet kifizetni egész 42.000 koronáig. A pénzügyminiszterium engedélyével a biztosítási összeg többi részét is ki lehet adni.

Külföldön lebélyegzett pénzen vásárolt áruk behozatala nincsen behozatali engedélyhez kötve. A lebélyegzett pénzen való vásárlás azonban csak úgy történhetik, hogy a bevásárlásra szánt összeget a Košicei Szlovák banknál (Szepsi-körút 15.), avagy annak valamely fiókjánál letétbe helyezi a vásárló, amely összegről aztán igazolványt kap. Ezen igazolvány felmutatása ellenében a határrendőrség semmi nehézséget nem támaszt. A kifizetést a Szlovák bank eszközli.

Revízió. Arról értesültünk, hogy az újabban kötött kollektív szerződéseket a kormány revízió alá akarja venni. A revíziót a kormányzóság és a kassai ipari és kereskedelmi kamara kiküldöttjei fogják végezni.

Leszállították a termelők fejadagját.
A csehszlovák állam közéletelmzésében az utóbbi napokban komoly zavarok állottak elő. A népi-életelmzési miniszterium erre való tekintettel a sör-nyárák árpakészleteit lefoglalta s az őstermelők és a mezőgazdasági munkások havi fejadagját 4 kilóval leszállította. Tehát a visszatartott készletekből fejkenlő s a következő aratásig számítva 18 és fél kiló terményt kell beszozállítani.

Milyen termést várnak Magyarországon?
Magyarországon 1,250.000 kat. hold van buzával, 630,000 rozsszal, 435,000 árpával, 355,000 zabbal és 770,000 tengerivel bevettve. Ezen területről 6,625.000 mm. buza, 3,150.000 mm. rozsa, 2,044.500 mm. árpa, 1,633.000 zab és 515.900 mm. tengeri termés várható.

A gazdasági cselédek kötelező baleset-biztosítása.
A Szlovenszki Gazdasági Munkáspénztár közli, hogy minden munkaadó köteles minden férfi vagy női gazdasági cseléd után (olyan után is, aki háztartásbeli és gazdasági munka teljesítésére vagy például csak egy hónapra is szegődött és szolgált s bármilyen életkorú is) 120 fillér balesetbiztosítási díjat a jelzett pénztár javára a községvárosban felfizetni, akár kap a cseléd életmezést, akár nem. A munkaadók külön felszállítás nélkül tartoznak a díjakat minden évben április 1-ig megfizetni. Cselédváltoztatásnál az új cseléd azonnal bejelentendő s a díj felfizetendő, kivéve, ha igazoltatik, hogy az eltávozott cseléd után azon évre a díj már le lett fizetve. Az a gazda, cseléd, aki után a díj le lett fizetve ápr. 1-ig, vagy utóbb, de a baleset előtt legalább 30 nappal, baleset ellen biztosítva van. Ha az összeírás fel nem vett cselédét ér baleset, vagy aki után a díj lefizetve nincs, az ily cselédnek (vagy örökösének) a munkaadó oly baleseti segélyezést tartozik fizetni, mint aminő a pénztártól kijárna. Aki cselédjét a díj kivetése alól elvonja, 100 koronáig büntethető s a be nem fizetett járulékok tőle behajthatnak. A díjat a cseléd bérébe betudni 200 korona büntetés terhe alatt tilos.

Dr. Homieszkó Vladimír

egyetemes orvostudor, FOGORVOS

fogászati rendeléseit megkezdte.

Rendel Ungvárott Kossuth Lajos-

tér 36., I., d. e. 9—11-ig és d. u. 3—5 óráig.

1-3

SZOBRÁNCZ

A MÁJ- ÉS GYOMORBETEGEK

KÁRPÁTI KARLSBADJA

lvó- és fürdőkúra. Idült gyomor- és bel-

hurutok, epe- és májbántalmak székreke-

dés, börbántalmak, csuszos bajok ellen. Iszap

Megrendelésre Nagymihályba és Ungvárra olcsó kocsik. — Kitérnő konyha. — Idény május 15-től október 1-ig. — Orvos: RUSSAY GÁBOR v. egyetemi tanársegéd. — FOGÁSZAT! 3-2

FERENTZ LAJOS

okleveles erdőmérnök, volt állami erdőfelügyelő hatóságilag engedélyezett

ingatlan forgalmi irodája

UNGVÁR, (SZOBRÁNCI-U. 34. szám. a.)

közvetíti házak, szőlők, mezőgazdasági- és erdőbirtokok, valamint ezek termékeinek adás-vételét.

Vállalja földék és erdők felmérését, parcellázását, becslését s az ezekkel kapcsolatos szakértői munkák végzését.

4-2

Markovits Menyhért

okleveles mérnök műszaki és kereskedelmi irodája elvállalja

Fedélfelhalások

komplett kivitelét I. a. békei minőségű aszfalt impregnált papírlapokból (ilyen lemezeket eladásra is raktáron tart)

Malmok, mezőgazdaságok,

fűrészek, borászati és egyéb üzemek fenntartásához szükséges összes anyagok (így pl. tömítő szerek, szijak, olajok, szárazmák, gépek és géprészek) szállítását;

Iparvágányok

építéséhez szükséges anyagok s forgalmi eszközök beszerzését. :: ::

4-3

Iroda: UZSNEROD (UNGVÁR) DOMBALJA-UTCA 24.

Lerakat: Vargasor, Rozgonyi-telep.

GYAKORLOTT PATKÁNYFOGÓ

FOXI-KUTYÁT

2-2

megvételre keres a percsenyi

fogyasztási szövetkezet. :-:

Egyházi kellékekben

az egész Szlovenszko területén fenálló hiányon segítve leit. — Raktáron van óriási választékban mindeféle miseruha, birettum, KEHELY, gyertyatartó, szobor stb. Mindenféle nyelvű imakönyv, breviárium, szentkép, falikép. OLVASOK egyzerűtől a legfinomabb ezüstolvasógig. Legújabb magyar kath. irodalmi újdonságok nagy választékban. Egyházi ruhák, zászlók jutányosan javíthatnak. Vidéki népművelőokra olvasókat, imakönyveket, szobrokat stb. bizományba küldünk.

Szíves pártfogást kér:

Egyházi Műintézet

Bratislava (Pozsony), Hummel-u. 4. sz.